

B. Naruszenie prawa Unii w odniesieniu do dopuszczalności skargi

i) W odniesieniu do kryterium, które wymaga, by decyzje będące przedmiotem skargi bezpośredniej były aktami regulacyjnymi niewymagającymi przyjęcia środków wykonawczych

Zdaniem wnoszących odwołanie, po pierwsze, Sąd błędnie i bez wyjaśnienia uznał, że umowa o wystąpieniu jest międzynarodowym aktem prawnym, mimo że – z uwagi na swój przedmiot i swoje skutki – umowa ta podlega nadal prawu wewnętrznemu Unii, ponieważ reguluje przyszłe stosunki między Unią Europejską a jednym z jej państw członkowskich na podstawie prawa wewnętrznego ustanowionego przez Unię w okresie wynoszącym ponad 50 lat (jeśli chodzi o Zjednoczone Królestwo), powodując, że prawo to ma nadal zastosowanie.

Ponadto art. 4 umowy o wystąpieniu ogranicza w swoich ust. 4 i 5 suwerenność sądową Zjednoczonego Królestwa, aby umożliwić jednolitą wykładnię sądową umowy o wystąpieniu przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Takie postanowienie nie jest charakterystyczne dla umowy międzynarodowej.

Po drugie, zakładając, że Trybunał Sprawiedliwości także uważa, iż umowa o wystąpieniu jest międzynarodowym aktem prawnym, Sąd nie uwzględnił art. 275 TFUE, który wyklucza właściwość Trybunału jedynie w odniesieniu do niektórych aktów odnoszących się do „postanowień dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”. A zatem Sąd niewłaściwie połączył art. 263 i 275 TFUE, które oznaczają, że Trybunał jest właściwy w przypadku wszystkich aktów regulacyjnych niewymagających przyjęcia środków wykonawczych, z wyjątkiem aktów przyjętych na podstawie postanowień dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Tymczasem w świetle art. 23 i 26 Traktatu o Unii Europejskiej umowa o wystąpieniu nie wchodzi – ani pod względem treści, ani pod względem procedury – w zakres wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Po trzecie, argumenty przyjęte przez Sąd zakładają zasadniczo, że Trybunał powinien zrezygnować ze sprawowania kontroli praworządności w odniesieniu do umowy międzynarodowej. Ani na płaszczyźnie politycznej, ani na płaszczyźnie prawnej takie stanowisko jest jednak nie do przyjęcia, ponieważ oznacza ono, że Rada może bez kontroli podważać samo stosowanie traktatów oraz ustanowione w nich wartości.

Po czwarte, Rada i Francja uważają, że umowa o wystąpieniu uchyla automatycznie obywatelstwo europejskie wnoszących odwołanie, co oznacza, iż z tego punktu widzenia nie są potrzebne żadne środki wykonawcze, aby mogła ona wywierać swe skutki, przy czym przypomniano, że skarga wnoszących odwołanie nie może – wbrew temu, co uznał Sąd – ograniczać się jedynie do kwestii przysługującego im prawa do głosowania.

ii) W odniesieniu do kryterium indywidualnego oddziaływania

Zdaniem wnoszących odwołanie, po pierwsze, Sąd naruszył prawo, nie uwzględniając szczególnych okoliczności sytuacji pani G., jednej z 800 osób wybranych we Francji, należącej do ograniczonego kręgu, niemogącego kandydować we francuskich wyborach samorządowych w 2020 r.

Po drugie, Sąd popełnił poważny błąd w analizie, wskazując, że decyzja w sprawie podpisania umowy o wystąpieniu ma wpływ na sytuację wnoszących odwołanie „z uwagi na ich obiektywny status obywateli Zjednoczonego Królestwa”, mimo iż wnoszący odwołanie kwestionują umowę o wystąpieniu jako obywatele brytyjscy zamieszkali na terytorium Unii ze względu na skutki umowy o wystąpieniu dla ich sytuacji.

Po trzecie, Sąd oparł się wyłącznie na niemożliwości głosowania przez wnoszących odwołanie w wyborach samorządowych, chociaż jest to tylko jedna z konsekwencji, na które skarżą się wnoszący odwołanie.

Odwołanie od postanowienia Sądu (dziesiąta izba w składzie powiększonym) wydanego w dniu 8 czerwca 2021 r. w sprawie T-231/20, Price / Rada, wniesione w dniu 13 sierpnia 2021 r. przez Davida Price'a

(Sprawa C-502/21 P)

(2021/C 452/14)

Język postępowania: francuski

Strony

Wnoszący odwołanie: David Price (przedstawiciel: adwokat J. Fouchet)

Druga strona postępowania: Rada Unii Europejskiej

Żądania wnoszącego odwołanie

Tytułem żądania głównego:

- Uchylenie postanowienia z dnia 8 czerwca 2021 r. (T-231/20);
- stwierdzenie nieważności w całości decyzji Rady (UE) 2020/135 z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zawarcia Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, wraz z Umową o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej i załącznikami do tej umowy; w stosownym wypadku ze zmianą retroaktywnego skutku stwierdzenia nieważności.

Tytułem żądania ewentualnego:

- Uchylenie postanowienia z dnia 8 czerwca 2021 r. (T-231/20);
- stwierdzenie nieważności w części decyzji Rady (UE) 2020/135 z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zawarcia Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, wraz z Umową o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, w zakresie, w jakim akty te wprowadzają automatyczne i generalne rozróżnienie, bez jakiegokolwiek kontroli proporcjonalności, między obywatelami Unii oraz obywatelami Zjednoczonego Królestwa począwszy od dnia 1 lutego 2020 r., a tym samym stwierdzenie nieważności w szczególności motywu szóstego preambuły oraz art. 9, 10 i 127 umowy o wystąpieniu;
- obciążenie Unii Europejskiej całością kosztów postępowania, w tym kosztami adwokata w wysokości 5 000 EUR.

Zarzuty i główne argumenty

A. Nieprawidłowości proceduralne i zaskarżone postanowienie

Sąd naruszył art. 130 regulaminu postępowania, wyznaczając tylko jeden termin, a mianowicie termin przyznany Radzie na przedstawienie odpowiedzi na skargę co do istoty. Nie wyznaczył on żadnego terminu wnoszącemu odwołanie, który musiał czekać na „nowe terminy w celu kontynuacji postępowania”, zanim mógł się wypowiedzieć w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności oraz co do istoty sprawy.

Ponadto Sąd postanowił nie przekazywać wnoszącemu odwołanie odpowiedzi na skargę co do istoty, uniemożliwiając mu dowiedzenie się, kiedy ma się on wypowiedzieć w kwestii dopuszczalności.

Wreszcie, Sąd odrzucił skargę jako niedopuszczalną, nie przeprowadzając rozprawy i nie orzekając w przedmiocie dwóch wniosków: o zawieszenie postępowania i przekazanie akt sprawy Trybunałowi, które to wnioski miały jednak wpływ na dalszy ciąg postępowania.

B. Naruszenie prawa Unii w odniesieniu do dopuszczalności skargi

i) W odniesieniu do kryterium, które wymaga, by decyzje będące przedmiotem skargi bezpośrednio były aktami regulacyjnymi niewymagającymi przyjęcia środków wykonawczych

Zdaniem wnoszącego odwołanie, po pierwsze, Sąd błędnie i bez wyjaśnienia uznał, że umowa o wystąpieniu jest międzynarodowym aktem prawnym, mimo że – z uwagi na swój przedmiot i swoje skutki – umowa ta podlega nadal prawu wewnętrznemu Unii, ponieważ reguluje przyszłe stosunki między Unią Europejską a jednym z jej państw członkowskich na podstawie prawa wewnętrznego ustanowionego przez Unię w okresie wynoszącym ponad 50 lat (jeśli chodzi o Zjednoczone Królestwo), powodując, że prawo to ma nadal zastosowanie.

Ponadto art. 4 umowy o wystąpieniu ogranicza w swoich ust. 4 i 5 suwerenność sądową Zjednoczonego Królestwa, aby umożliwić jednolitą wykładnię sądową umowy o wystąpieniu przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Takie postanowienie nie jest charakterystyczne dla umowy międzynarodowej.

Po drugie, zakładając, że Trybunał Sprawiedliwości także uważa, iż umowa o wystąpieniu jest międzynarodowym aktem prawnym, Sąd nie uwzględnił art. 275 TFUE, który wyklucza właściwość Trybunału jedynie w odniesieniu do niektórych aktów odnoszących się do „postanowień dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”. A zatem Sąd niewłaściwie połączył art. 263 i 275 TFUE, które oznaczają, że Trybunał jest właściwy w przypadku wszystkich aktów regulacyjnych niewymagających przyjęcia środków wykonawczych, z wyjątkiem aktów przyjętych na podstawie postanowień dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Tymczasem w świetle art. 23 i 26 Traktatu o Unii Europejskiej umowa o wystąpieniu nie wchodzi – ani pod względem treści, ani pod względem procedury – w zakres wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Po trzecie, argumenty przyjęte przez Sąd zakładają zasadniczo, że Trybunał powinien zrezygnować ze sprawowania kontroli praworządności w odniesieniu do umowy międzynarodowej. Ani na płaszczyźnie politycznej, ani na płaszczyźnie prawnej takie stanowisko jest jednak nie do przyjęcia, ponieważ oznacza ono, że Rada może bez kontroli podważać samo stosowanie traktatów oraz ustanowione w nich wartości.

Po czwarte, Rada i Francja uważają, że umowa o wystąpieniu uchyla automatycznie obywatelstwo europejskie wnoszącego odwołanie, co oznacza, iż z tego punktu widzenia nie są potrzebne żadne środki wykonawcze, aby mogła ona wywierać swe skutki, przy czym przypomniano, że skarga wnoszącego odwołanie nie może – wbrew temu, co uznał Sąd – ograniczać się jedynie do kwestii przysługującego mu prawa do głosowania.

ii) W odniesieniu do kryterium indywidualnego oddziaływania

Zdaniem wnoszącego odwołanie, po pierwsze, w chwili wniesienia skargi wnoszący odwołanie należał do niewielkiej mniejszości Brytyjczyków, którym miało zostać przyznane prawo do głosowania w drugiej turze.

Po drugie, Sąd popełnił poważny błąd w analizie, wskazując, że decyzja w sprawie podpisania umowy o wystąpieniu ma wpływ na sytuację wnoszącego odwołanie „z uwagi na [jego] obiektywny status obywatel[a] Zjednoczonego Królestwa”, mimo iż wnoszący odwołanie kwestionuje umowę o wystąpieniu jako obywatel brytyjski zamieszkały na terytorium Unii ze względu na skutki umowy o wystąpieniu dla jego sytuacji.

Po trzecie, Sąd oparł się wyłącznie na niemożliwości głosowania przez wnoszącego odwołanie w wyborach samorządowych, chociaż jest to tylko jedna z konsekwencji, na które skarży się wnoszący odwołanie.

C. W przedmiocie naruszenia prawa w związku z odmową przekazania Trybunałowi sprawy zawisłej przed Sądem na podstawie art. 256 ust. 3 TFUE

Zdaniem wnoszącego odwołanie art. 256 ust. 3 TFUE, postrzegany niezależnie od pozostałych ustępów, umożliwia dialog między sądami Unii. Jeżeli sprawa może mieć wpływ na jedność lub spójność prawa Unii – wbrew temu, co wskazał Sąd – sąd pierwszej instancji może przekazać sprawę do rozpoznania Trybunałowi.

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Włochy) w dniu 31 sierpnia 2021 r. – ANAS SpA / Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti

(Sprawa C-545/21)

(2021/C 452/15)

Język postępowania: włoski

Sąd odsyłający

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: ANAS SpA

Strona przeciwna: Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti